

પ્રભુ પ્રભુ તમારા દેશને માટે.

૧૭૨

દેશ દર્પણ

યાને

હૃદયના ઉદ્ગાર.

દેશ દર્પણ આ સુચરે
વિરાજા ઘણી
આ વાંચો પૂર્ણ આ સુચરે
દેશ દર્પણ આ સુચરે
ગાંધી

સ્થિતિ જુઓ આ દેશની
જુલુઆલ ગાંધી
આનો હોદ રાખો અમે
નયનોથી આંસુ જો દેશને

રચી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

માઈલાલ દેશાઈભાઈ પટેલ શાંતિપોષ-કરમસદ,
પુસ્તક સુરત લીમડાચોકમ આવેલા "દેશ મિત્ર"
પ્રેસમાં મગનલાલ વનમાળીદાસે છાપ્યાં.

પ્રિતિ ૧લી
૧૯૨૧

ફીમત દોઢ આનો

પ્રત ૬૦૦૦
સંવત ૧૯૭૭

૧૦૨૭

લેખકના બે બોલ.

દેશી બન્ધુઓ દેશને હિતેન આપવું એ આપણું ખરું
 પ્રવૃત્તિ છે, તેમાંજ આપણું હિત સમાવેલું છે, તેમાં આપણું ધન
 અને હોલત સઘળી તેમાંજ છે. તો આ મારી અદ્ય બુદ્ધિના
 પ્રભાવથી મેં જ બે બોલ લખી જાહેર કર્યાં છે તેના ગુણ ગ્રહણ
 કરી રહેલા દોષો નીવારણ કરી મારી અદ્ય બુદ્ધિની આશામાં
 વધારો કરશો. વળી કહ્યું છે કે દુનિયાં સ્વાર્થી છે, તો પ્રિય
 વાંચકવૃંદો જરા સાંભળો. ખરેખર સ્વાર્થ તો પ્રાણી માત્રનામાં
 સરળએલો છેજ. જંગલમાં મંગળ માનનારા પશુ એક તરફના
 સ્વાર્થીજ છે, તો હું તો એક સંસારમાં સપડાએલો પામર
 મનુષ્ય છું, તો મને સ્વાર્થ કેમ ન હોય. પરંતુ એવો સ્વાર્થી
 નથી કે બીજાની ગરદન ઉપર છુરી ચલાવી મારો સ્વાર્થ સુધારી
 લઉં, પરંતુ મારી ટુંકી બુદ્ધિની દોરી વડે જડ જવા જીવોને
 ઝરામાં ડુબતા બચાવી દોરીને રસ્તે ચઢાવી સારે રસ્તે લેવા એ
 માફે કર્તવ્ય સમજી આ લેખ અને અમલમાં મુકું છું તે આપ
 સદ્ગ્રહસ્થો પ્રેમથી સ્વીકારી મને હોંમત આપશો એવી આશા
 છે વળી વધારામાં આવા લેખો મફત મફત પણ વહેંચુ પણ
 અસમ્ભવિત છે. કદાચ કોઈ ગૃહસ્થ મને જો હોંમત આપે તો
 ખરેખર મારા દેશને માટે દુઃખી થવાને તૈયાર છું, બીજું લખાણ
 બચંકર હશે પણ હિત સમાવેલું છે, હું એમ નથી કહે તો કે
 ભણેલાજ કુલાંગાર છે, હાલમાં તો ભણેલા ને ગણેલા સરખાજ
 છે, પરંતુ સંકટે ચોજોસો ટકા ભણેલા ભારે કહેવાજ પડશે, હું
 જો એટલો બધો વિદ્વાન કે ભણેલાને માથે ભાર મૂકી ભારે

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૦૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ દેશી દપટી

વિષય ૬-૧૪

પડું તેમ નથી, એટલો જાણે ધનવાન કે ધનહીનને ગુજારી શકું
પરંતુ ધનરૂપી મગજના બાંડારમાંથી ભાગ્યા તૂટા બે બોલ જાહેર
કર્યા છે તેને આપના હૃદયમાં રેડી બેશો તો આપને માલુમ
પડશે કે:—

દોહરો.

જન્મધરી નીજ દેશમાં બે દેશનું હીત ના કયું
ધીક્કાર તેના જીવનને તે જીવનથી ઉદય શું થયું
જન્મયુ તે મરશે સદા જાણે ખાલી હાથ
જાંઝવાના જળ સમીઆ શું ભીડો છે ખાથ
દીવાની બળતી જ્યોતમાં (જમ) પતંગીયું અંપલાય છે
તેમ સ્વાર્થીઓ શુરા સદા અંતે ઘણું પસ્તાય છે
મુમ્મત મુકો આ માનવી રંગે નારંગી નથી
સારંગીના શુરમાં ઈંદ્રપુરી સામી નથી
જુઠી ખાજ જગતની જીત્યાતણું બળ બહુજ છે.
જીતી કરો વશ ખાજ તો સ્વર્ગ સામને તૈયાર છે.

હાથ હિંદ તારી આ શું દશા ?

બહુઓ ?

ટાઇટલનું તાન છોડી ગુમાનીનું ગાન છોડી
પરદેશમાં રહેવું છોડી ખાંતેથી દીન આ નીલાવશે.

(તો શું થશે કે)

પ્રભુ સદા રાખે રાજ પ્રીતેથી આપે ભાજ
તેમાં તે શું કરે પાજ અતે ઉજાળામાં મહાલશે.

જરા સાંભળો કહ્યું છે કે:—

- ૧ પોતાં થોંથાં બહુ પડ્યા પણ ધર્મને ભૂલી ગયા
ટાઇટલ તણા ખીતાખથી આંખો મીચી ઉઘી ગયા
- ૨ નથી શરમને હોતાં શીંગડાં દયા ધરે આ દેશની
ગરીબો હોમાયા ઘણામાં જુઓ દશા આ દેશની
- ૩ સજી ઠાઠ જોન્ટલમેનનો ધમકાવો ઘણા ખાધને
ભુખે મરે ભાન્ડુ તમારા આપો ધીરજ કર જાલીને
- ૪ સળગે દેશ દાવાનળે કુદી પડો અંગારમાં
શાંતિ પમાડો જવાળને ઉઠી અરે સૌ સાથમાં
- ૫ ધરી જન્મ નીજ માતને ભૂલી તમો ભૂલા પડ્યા
આજસ તજ આંસું લુંછો જુઓ ખરેખર તે રડ્યાં
- ૬ કુદરત પ્રભુ દેખાડશે કુટશે ઘડો સૌ પાપનો
અતે પરાજય પામશે વાવટો ફરકશે આપનો
- ૭ ન્યાય અદલ મળશે કહ્યું ઇશ્વરતણા દરબારમાં

- જુઠાને જુલીયાં મારશે કહું સત્યના સજુગારમાં
 ૮ ગાંધી ગાંડા થઈ કરે નીજ દેશનું દુઃખ દેખીને
 અંતરની ઉર્મી ક્યાં કહે જુએ પ્રભુ સૌ પેખીને
 ૯ પલ્લાદ જુગાર્યો પલકમાં હીણીકશ્ચ સંહારીને
 રોયો રાવણ રણમાંહી તે ઉઠી જુએ સૌ ધારીને
 ૧૦ સત્યે જયસમ જણુએ અમૃત પીએ આ હોંસથી
 ડંકો વગાડી દેશનો ખંધુ ઉઠો સૌ આજથી
 ૧૧ બાધલાલ બાવણુ તો કરે પ્રભુ તણા પ્રતાપથી

વાંચીને વિચારને હૃદયતણા પ્રભાવથી.
 નીજ ધર્મે તમારા દેશનો પરધર્મમાં ગુંચાય છે
 કાંકાં મારી અવનીમહી અંતે ખરાખી થાય છે
 સમજે અરે ખંધુ તમે શાણા થઈ સાચા ખનો
 ધનસાક પ્રભુ ત્યાં આપશે ડંકો થશે ત્યાં ન્યાયનો
 પ્રાચીન અમારા દેશનું ભણતર અમે બૂલી ગયા
 સાચા શુરા સતવાહીયા દુઃખો મહી ડુલી ગયા
 આ દેશ દર્પણુ સચવે ભાવે ભણો ખંધુ તમે
 ઉરે ઉમરકા લાવીને પટેલ પદાવે આ સમે.

નં. ૨

મરીશું દેશને માટે

(રાગ હૃદયનો.)

ગાઇશું ગાન ભારતનું, અમો સંતાન ભારતના,
 ચાહીશું હીત ભારતનું, અમો સંતાન ભારતના.
 સહીશું કષ્ટના ભારા, અમારા દેશને કાળે,
 પડીશું નહિ કદી પાછા, અમો સંતાન ભારતના.
 ભલે આકાશ પણ તૂટે, ચૂકીશું ધર્મ નહિ મુખે,
 મળીશું દેશને માટે, અમો સંતાન ભારતના.
 ઝુકાવી શીર સોંપીશું, ભલે ઘડ ભોંયપર પડતું,
 નથી પરવા જરા અમને, અમો સંતાન ભારતના.
 તણશું પ્રાણ આ પ્યારો, ભલેને જીવ લે સારો,
 મૂકીશું ટેક નહિ આજે, અમો સંતાન ભારતના.
 અમારા દેશને માટે, અમોએ જન્મ છે લીધો,
 જગાડ્યો દેશ તે આજે, અમો સંતાન ભારતના.
 ચઢયા વંટોળીએ વીરા, ચલાવી સત્યના ડંકા,
 વીજ્ય ડંકા વગાડીશું અમો સંતાન ભારતના.
 શુરી શમશેર આમનની, હવે કબજે કરીશું તો
 થશે પોખાર ના પહાડો, અમો સંતાન ભારતના.
 અરે હિંદુ મુસલમાનો, તને આ દ્રેષ જે રાખ્યો
 રહો સૌ સાથમાં સંમ્પી, અમો સંતાન ભારતના.
 ધરીને ધ્યાન તો ખેંચો, જુઓ આ દેશના દુઃખો
 જુએ રખડે ઘણા ભોળા, અમો સંતાન ભારતના.

કમાવી કંઈક કોડીને, ગુમાવે હાથની મુડી
 દશા આ દેખશે રડી, અમો સંતાન ભારતના
 અમીનય આંખ ખોલીને, ઉઠા વીરા તમે આજે
 લખ્યો આ લેખ તે કાળે, અમો સંતાન ભારતના
 હૃદય મુજ કાણુમાં રહેતું, નથી આ લેખ લખવાથી
 બેઠા દુઃખ દેશનું ભારે, અમો સંતાન ભારતના
 રહેલી ભુલ હોય મારી, ક્ષમા કરશે તમે ભાઈ
 વહે ભાઈલાલ તો વાણી, અમો સંતાન ભારતના.

નં. ૩

(રાગ સીંધીને સ્ટ).

દયાળુ દેશીઓ મારા દયા હીલમાં જરા લાવો
 ગરીબોને ગુજરીને દયા હીલમાં જરા લાવો
 શ્રીમંતો શોખથી શાણા કરે કામો ઘણાં રાણા
 દયાથી દાન હીપાવીને દયા હીલમાં જરા લાવો
 વિના વસ્ત્રે ઘણા બાન્ડુ રખડતા રોજ ઉઠીને
 અમીની આંખ ખોલીને દયા હીલમાં જરા લાવો
 મધુરો ખાળ જ પ્યારાં ખીયારાં દુઃખમાં રખડે
 તમે તેને નીલાવીને દયા હીલમાં જરા લાવો
 સુતેલા શોખીલા શાણા મદદ આવી તમે કરશે
 મેરીસુ રસ્તે ઓ પ્યારા દયા હીલમાં જરા લાવો
 તમારી પેઢીઓ આલે હુડી નાણાં ઘણાં આવે

તેમાંથી કંઈ ખચાવીને દયા દીલમાં જરા લાવો
 નથી તમ છંદગી ભારે પલકમાં તે પડી જશે
 હૃદય ઉજવળ ખનાવીને દયા દીલમાં જરા લાવો
 જમાનામાં જુઓ સઘળે દુકાળો તો દીઠા આજ
 ચૂકેલા ધર્મને કાજ દયા દીલમાં જરા લાવો
 વાવેલાં ખીજ તે ફળશે પ્રભુને ત્યાં જરૂર મળશે
 અગાડી ઠોકરે ચઢશે દયા દીલમાં જરા લાવો
 વહેલું વહાણ થઈ અડશે ઝવેરી જોખીને ભરશે
 અંતે સ્વર્ગે જઈ ફરશે દયા દીલમાં જરા લાવો
 તીજેરીના ભલે તાળાં તડાકામાં તૂટી જશે
 દાટેલાં દેશમાં નાણાં સવાયાં તે જરૂર થાશે
 લખ્યું મુજ ખન્ધુને માટે સુધારા દેશને કાજ
 વડે ભાઈલાલ ઓ પ્યારા દયા દીલમાં જરા લાવો.

નં. ૪

વિદેશે વસેલા પતિની સતિના વિલાપ.

(રાગ રડવાનો).

મૃત્યો આ પત્ર ઓ સ્વામી ફટક આ છાતીમાં જમી
 ફરકતી આંખ જોઈ મારી રખે દુઃખ આવતું જમી
 ચોનેરી શાહીથી શાણા લખ્યું શું કારણથી રાણા
 અબાગીને મૂકી આલ્યા રખડતી વીણવા છાણા
 કહ્યું માન્યું નહિ પ્યારા વિશેષી તે થઈ દારા

દુઃખે દીન કેમ જશે મારા વહે આંસુ એ ચોધરા
 કીધો તો સંગ મેં શાણા વચન પર ફેરવ્યા પાણી
 વહ્યા શું સ્વર્ગે જઈ વાણી લખેલા લેખની શાણા
 કીધી વીધવા મને વાલા વરસ વય ખારમાં સ્વામી
 જીવાની જોરમાં ચાલે પડી આ જોડમાં ખામી
 ખીલી કરમાય છે વાડી સુકાતી દેહ આ મારી
 પ્રભુ જોશે જરા ધારી દુઃખી આ કુખતી નારી
 ખળીને ખાખ થાઉં છું છતાં કયાં આપ આવો છો
 સુતેલા સ્વપ્નમાં જાણી પિયુષ શું ખતાવો છો
 નયનથી ચાલતાં નારાં સ્વામીજી શું કીધાં ખારાં
 કરમમાં શું લખ્યાં આડાં ભર્યાં કયાં દુઃખનાં ગાડાં
 દીઠા આ દુઃખના કુંજર ધીરજ કાણુ આપશે અમને
 પુછું હું છું કહું તમને ખતાવોને કહું અમને
 જોઈ દુઃખ નારનું સઘળું પ્રભુને પ્રેમથી વીનવે
 હવે રસ્તો ખતાવોને વહે જાણલાલ એ તમને

નં. ૫

પ્રિય વહે ડેરી માતા

(રાજ ઠંડા આધસ્કીમ જોવો).

સુતેલા હિંદના ખાળો હવે તો જાંઘથી જાગ્યો
 ખન્યા મસ્તાન શું ખ્યારા હવે તો જાંઘથી જાગ્યો
 જુઓ દુધ ડેરીએ ચાલ્યું ખળ્યું હાથે હૃદય માંડે
 ચોકાશે પ્રેમથી જાણી હવે તો જાંઘથી જાગ્યો

નથી દુધ લી જરા મળતાં માતા ઘરમાં લડે ભારી
 જુઓ શી થઇ દશા ભારી હવે તો જાંઘથી જાગે
 ચઢ્યા લક્ષ્મી તણા લોભે મરો છો દેહના રોગે
 હઠાવો ડાકણી માને હવે તો જાંઘથી જાગે
 લાલચમાં તો પડ્યા લપસી દશા આ દેખશે જક્ષી
 ચૂસ્યાં ખુન દેહનાં આજ હવે તો જાંઘથી જાગે
 શ્રીમંતો મોજથી પીતા ગરીબો દુઃખમાં મરતા
 દયા દીલમાં જરા લાવી હવે તો જાંઘથી જાગે
 ખન્યા રોગી તમે છોલા સુતા શું પ્રેમથી ઘેલા
 તજ અજસ અરે ભાઈ હવે તો જાંઘથી જાગે
 જુઓ આ દેશમાં ડાકણ વસી છે મોજથી પોતે
 પડ્યા છો પ્રદમાં આવી હવે તો જાંઘથી જાગે
 હતું પૂવે ઘણું સસ્તું નથી મળતું જરા આજ
 જરા કંઈ ધ્યાન આપીને હવે તો જાંઘથી જાગે
 દુધારા દેશમાં પાક્યા ખરેખર સૌને મન લાગ્યા
 કદર કરશે જરા ધારી હવે તો જાંઘથી જાગે
 સુતેલા સોડ તાણીને પોકારો પ્રેમથી સુણજે
 કરો બંધ ડેરીએ જાતું હવે તો જાંઘથી જાગે
 સુધારાની સીડી આજે લખી મેં દેશને કાજે
 સુધારી બૂલ બેઠાં મારી હવે તો જાંઘથી જાગે
 દયાળુ દેશીઓ મારા દયા દીલમાં જરા લાવો
 કહે ભાઈલાલ ઓ પ્યારા હવે તો જાંઘથી જાગે

નં. ૬

જરા પ્રભુથી ડર તો રાખો ! ! !

(રાગ) ડરમાં તું દીલસાથ છોકરા-ડરમાં.

કરો શું આવું કામ બન્ધુઓ કરો શું આવું કામ
 દેશ બગાડ્યો દુઃખે દુખાવ્યો અંધા બન્યા શું આમ—
 છૂપા ઘરમાં બેસી ખૂણે પીવો તમે શું બમ
 હાથે કરી કુત્રામાં પડતાં કરે શાહ્ય શું રામ—
 ગરીબ વર્ગ પર ધમકી આપી બુલ્લમ કરો શું આમ
 સત્યાનાશને ખાટલે ચઢતાં રૂવો બેઘને શામ—
 ઇજ્જતને પોકેટમાં ઘાલી લક્ષ્મી લૂંટાવો આમ
 ભારતનું આ ભવીષ્ય બગાડી ભીડો તમે શું હામ—
 આજકાલ સોખીલા બેતાં શું હું બતાવું હાલ
 પીઠામાં પરખાયી અડતાં નથી શરમ કે લાજ—
 દેશ હિંદમાં માંકણ આવી ધર્યું તમે શું ધ્યાન
 કહો પ્યાલા જઘને પીવામાં પામ્યા કયાંથી માન—
 ગેલન ઉપર ગેલન પીતાં ભૂલ્યા દેશનું ભાન
 અવળી મતીના અડખુચો અહીં બન્યા મૂર્ખ નાદાન—
 કોઇ પંદર કોઇ પચીસ લાવે કોઇ લુપ્તાના છે સરદાર
 વળી વળીને ઝેટલ ખાઇનું તોડવા માંહી લાગ્યું તાન—
 ગર્થ ગૂમાવી ઘેલા બનતા હાય અભાગી રાજ
 ઇન્ડીયાની પાયમાલી કરવા ધરી હામ શું આજ—
 કંડા પોરનાં ગપ્પાં લગાવી હેન્ડ હલાવો આમ
 સ્વર્ગે સઘળું સાથે લેજો પીકું પ્રભુને ધામ—

પ્યાલા પીતાં ખાર વાગશે જવાળ લેશે જયારે
 લેખ ખતાવે મેખ મારીને યાદ આવશે ત્યારે—
 લખ્યો લેખ અંતરથી મારો સાચવશે કહું યારો
 ભાઈલાલ કહે છે ભાવ ખતાવી ખરીદશે એ યારો—

નં. ૭

પ્રિય વન્દેહની બેગ હોટલે મી. હરમાનદાસ.
 (રાગ હન્ટરના મારનો).

ધુકર તણો આ દીન છે રાત્રી દીશે પુનમ તણી
 ભોજન કરી સઠ્યાતણું મીસ્તર ગયા હોટલભણી
 ખીસામાં નાણું ખુબ છે મોટર લીધી ભાડે કરી
 છું છું તણા બણુકારથી આવી હોટલે તે તો ખડી
 ફેશન તણા પ્રકડ બિઠયા આઉટ મોટરની ખાહારમાં
 ચટપટ કરી આહ્યા ગયા કહું એ હોટલ ની શાનમાં
 સેલ્યુટ કરી સાહેબની સાથે જઈ સેક્રેટેન્ડ કરી
 ગપ્પાં લગાવી બેરથી પોલશને ખામી કરી
 સાહેબ સાચા આ જુઓ ખીસામાં ખંખ વાગે સદા
 મેટ્રીકથી મન વાળીને મહાલી રજા છે સર્વદા
 દાથે કરી સાહેબથી સેક્રેટેન્ડમાં સામેલ થયા
 ઓર્ડર અપાવ્યો હોંસથી ખીસા ખરાબી તો થયા
 પુરી ખટાટા ડીસખે બલ્લમાં લીધાં છે ભાવથી
 કયાન આપશો એ ખન્ધુઓ ધું થાય છે અહીં આ લડી
 આ ચાટતા અપણું લઈ પુરી જમે અહીં ઠાઠમાં

માખી ઘણી બહુબહુ કરે પ્રીતે બહુ અહીં પાઠમાં.
 કૈાતક જુઓ આ કારમું ચપણા મહીં મુછો ડુખી
 કુંદરત કરાવે કેર શું મીસ્તર તણી આ શી ખુખી
 માખી કરી મુછો પરે હેન્ડને હલાવ્યો જોરથી
 ડગીપડી ડીશ દેખતાં મીસ્તર ચાં કયા અહીં ફાસથી
 કુંદયા અરે કહું બે ઘડી મીસ્તર ઘણા દઝાય છે
 બની કઠડતી જવાળથી મનમાં ઘણું મુઝાય છે
 અંધી થયા માલીકપરે ડીશ ફેંકી દીધી જોરથી
 ટુકડા થયા તોંતેર કહું માલીક કહેશું શોરથી
 શું કયું મીસ્તર અરે બીલડીશનું ચૂકવો તમો
 પાવર ખતાવો આમ શું તતડી રહ્યા શું આ સમ્મે
 ભાષણ થયું મીસ્તર તાણું બીલ ચૂકવું કોરટ મહી
 દેમ ફુલ ગદ્દા શું કહે દાઝયા તાણું દીલમાં નહી
 આંખો મીચી બીલ માગતાં શરમ આવતી તુજને નથી
 જા જા અરે જખમારતા બીલ આપવાનો હું નથી
 ગુસ્સો કરી બેલા થઇ મીસ્તર હોંડયા છે જોરથી
 સાહેબથી સાનો કરી ઘૂરકી રહ્યા મનમાં મથી
 ઘંટી થઇ હોટલ મહીં પોલીસ આવી ત્યાં ખજી
 ખેડી નાંખી છે હાથમાં શું થાય છે અહીં આ ઘડી
 લાંચ આપવા પોલીસને ખીસાથી નાંણાં કાઢતા
 ચોરી થએલી જોધને મનથી ઘણું વિચારતા
 સાહેબજી સાફ કયું ખીસું કાપ્યું આ તો જુઓ
 પોલીસ પરાણે લઇ જશે હોટલ જઇ હું તો રયો

રણુ કીધા કોરટ મહી ઇન્સાફ અરે શો થાય છે
 વોર્ડર થયો હન્ટર તણો મીસ્ટર ઘણું મુઝાય છે
 પેસા ડબલ ડીશ ના કીધા ઇજત અરે શું થાય છે
 લોખર તણા લંકે ચઢી નામે ખરાબી થાય છે
 સુણી અરે આ લેખને પ્રતિજ્ઞા લેશો પ્રેમથી
 સંગે ચઢી સાચા થઇ કરશે નહિ આવું ફરી
 હાથે કરી મુજ મિત્રોએ આ દેવીનું સેવન કયું
 લેખક પટેલ પોતે કહે આ દેશમાં દુઃખ શું લાલું.

નં. ૮

દુઃખમાં દુખેલી દેવીનું દીલ.

(રાગ જમાનાનો તાલ તખલાનો).

ક્યાં છે ભારતનાં મનન અમારૂં શ્રેય કરનારાં
 નથી કે શું અરે હિંદમાંય અમારૂં દુઃખ હરનારાં
 હતી મુજ આશ અંતરની ઉછેરીને કીધા મોટા
 થયા મશગુલ શું શાણા અમારૂં દુઃખ હરનારાં
 નથી જોતા જરા બંધુ પડ્યું જે દુઃખ બહુ ભારી
 મદદ મુજને કરો પ્યારા અમારૂં દુઃખ હરનારાં
 મરે છે પુત્રો જે પ્યારા ઉગારો દેશીઓ મારાં
 ગયા રણમાં ઘણા રખડી અમારૂં દુઃખ હરનારાં
 ફસાવી મુજને ભારી ત્રિય બંધુ સુણો ધારી
 કીધી ક્યાં કેદમાં જામી અમારૂં દુઃખ હરનારાં

હવાઇ આજતો હાલ્યાં તમેએ શું પ્રિય માન્યાં
 પડ્યા અહીં ઔમ્મના ગોળા અમારં દુઃખ હરનારાં
 સહન સંકટ કંઈ કયાં જઈ અરે એ ખાલુડા મારાં
 કસો કમર તમે ભાઈ અમારં દુઃખ હરનારાં
 શુરો મુજ પુત્ર જ પ્યારો તીલક એ સૌને મન ભાવ્યો
 સુતેલાને જગાડ્યા છે અમારં દુઃખ હરનારાં.
 કરીને સંગ ગાંધીનો દીધો મુજ આશ અંતરમાં
 ચુકો શું ધર્મેને પ્યારા અમારં દુઃખ હરનારાં
 કુખે છે નાવ આ ભારે થઈ મસ્તાન શું ફરતા
 ખચાવેને હવે તેને અમારં દુઃખ હરનારાં
 નીશાનો તો ચઢાવેને તમારા નાવને માથે
 શુકાનો હાથમાં રાખો હમારં દુઃખ હરનારાં
 ફરે આશીર્ગ અહીં મારી સ્વીકારો પ્રેમથી જાણી
 પ્રીય ચક્ષુ અલાવીને અમારં દુઃખ હરનારાં
 ગુણો દેવીતણા ગાવા પટેલ આ લેખમાં કાવ્યા
 વસે આનંદમાં આવા અમારં દુઃખ હરનારાં.

સત્યમેવ જયતે:

વાંચો ! વંચાવો !!

અને

મિત્ર મંડળમાં ફેલાવો.

લેખકનાં બીજાં જાણીતાં દેશ સેવાનાં પુસ્તકો—

દેશ દર્પણ.....૦—૧—૬

ચંપાની કળી.....૦—૧—૬

ભાઇલાલની ભાંજગડો.....૦—૧—૬

ઉપર ખતાવેલાં પુસ્તકો ખે આનાની ટીકાટ બીડી મંગારી લેવા મહેરબાની કરશે.

તેમજ અમારી જુની અને જાણીતી ઘણી સાંખા વખતથી અનુભવેલી દવાઓ નીચે મુજબની એક વખતવાપરવા ખા બલામણુ છે.

૧ શક્તિનો રાજ.....૨—૦—૦

(વિચાર રાજ)

૨ ખાંસી અને દમ માટેનો પાવડર.....૦—૪—૦

૩ આંખની તમામ ગરમીનો નાશ કરનારી ગુટીકા.....૦—૧—૦

૪ માથાના દરદનો નાશ કરનાર પાવડર.....૦—૨—૦

ઉપર મુજબનાં પુસ્તકો તથા દવાઓ નીચેને સરનામેથી મળશે.

વેપારીઓને ભરપુર કમીશન-લખો:—

હેડ ઓફીસ-ભાઇલાલ દેશાઇભાઈ પટેલ શાન્તિપોળ-કરમસદ.

આન્ય ઓફીસ નં. ૧ લાયન એન્ડ કો ૦ ધી “રોયલ” સ્પોર્ટ

વર્કસ-વડોદરા.

આન્ય ઓફીસ નં. ૨ ભાઇલાલ દેશાઇભાઈ પટેલ.

મહીધરપુરાની વાણીયાશેરી, ઘર નં. ૧૬/૭—મુરત.

